Koronavírus kamarai tájékoztató 50.

A június 19-én közzétett 49. számú kamarai tájékoztató után, a koronavírus-járvány utóbbi napokban közölt hazai fertőzöttségi hazai adatai miatt, az eredetileg valószínűsített időpontnál korábban szükséges újraindítani kamarai koronavírus-tájékoztatóinkat.

Az alábbiakban közöltek figyelembe vételét kérem és javasolom valamennyi, gyógyszertári gyógyszerésznek és kamarai tagnak.

1. Maszk-viselés

A szájmaszk-viseléssel kapcsolatos jelenlegi jogszabályi rendelkezések nem térnek ki a gyógyszertárakban alkalmazandó gyakorlatra, azonban a Kamara álláspontja szerint szakmailag indokolt, hogy a személyi jogos gyógyszerész utasítása alapján

- a gyógyszertár officinájába csak maszkot viselő beteg léphessen be,
- a gyógyszertárban foglalkoztatott szakemberek a betegekkel való kapcsolattartás során használjanak maszkot.

Indokolt, hogy a maszk-használatra vonatkozó, jól olvasható felhívás a gyógyszertár bejáratánál kerüljön kihelyezésre.

2. Fertőzéskockázat csökkentése

A jelenlegi járványhelyzetben a Kamara által támogatott megoldás, hogy a gyógyszertárakban – a személyi jogos gyógyszerész mérlegelésének megfelelően – szülessen döntés arról, hogy egyszerre hány beteg tartózkodhat a gyógyszertár officinájában. A járvány első hullámában bevett és bevált gyakorlat volt, hogy csak annyi beteg tartózkodjék egyszerre az officinában, ahánnyal éppen foglalkoznak.

A helyi lehetőségek figyelembe vételével kialakítandó gyakorlat során, a fertőzésveszély minimalizálása érdekében, indokolt a társadalmi távolságtartás szabályainak a betartása is.

3. Emlékeztetőül ismételten közzétesszük a gyógyszertárakban végzett fertőtlenítésekre vonatkozó korábbi ajánlást, amelyet a Kamara felkérésére dr. Egri Lászlóné a SE Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet munkatársa állított össze és változatlan szövegezéssel került be tavasszal a szakmai kollégium ajánlásába.

Ajánlás a gyógyszertár betegfogadó helyiségének fertőtlenítésére a koronavírussal összefüggésben

1. A helyiségben csak a megengedett berendezési tárgyak legyenek.

2. Naponta több alkalommal szellőztessük a helyiséget, a nedves takarítás ajánlott lehetőleg egy fázisban tisztító és fertőtlenítő szerekkel.

3. A kilincsek, fogantyúk, gombok, a bejáratnál található kapaszkodók felületét alkoholos kendővel, virucid hatású fertőtlenítővel átitatott kendővel vagy szórófejes gyors felületfertőtlenítővel tisztítsuk. Ezt akár naponta 2-3 óránként, a forgalomtól függően akár sűrűbben is. A kendőket egyszer használjuk, minden alkalommal újat vegyünk. Egy-egy kendő általában 1,5-2 m^2 fertőtlenítésére elegendő. Ezen készítmények főként alkoholos bázisúak, alkoholok keverékei. Alacsonyabb alkohol-tartalom esetén hozzáadott egyéb vegyületet – tenzideket, kvaterner-ammónium-sót, aldehidet tartalmaznak.

4. Az aldehid- és fenol-mentes készítmények alkalmazását helyezzük előtérbe, hogy a betegtérben a fertőtlenítő-koncentráció ne érjen el olyan szintet, ami irritálhatja az ott tartózkodó személyek nyálkahártyáját, légutait. Az aktív-klór tartalmú fertőtlenítést legfeljebb csak a munkaidő végén alkalmazzuk.

5. A felmosás után végzett szellőztetés segít a levegő felfrissítésében, a fertőtlenítő-koncentráció csökkentésében, illetve a padozat száradásában is. Ügyeljünk rá, hogy a csúszósság miatt baleset ne történjen!

6. A kiadó tára valamennyi felszínét mind a beteg felöli oldalon, mind az expediáló oldalon is töröljük le akár óránként.

7. A padozat esetén adott mop-ot a fertőtlenítő felmosásnál csak a betegtérben használjuk, a gyógyszertár egyéb, belső helyiségeiben ez nem használható. Egy mop 12-15 liter felmosó oldattal kb. 60 m^2-re elegendő. A mop-fejeket időszakosan mossuk ki fertőtlenítő mosással.

8. Alkohol-érzékeny felületeken használjunk ennek megfelelő fertőtlenítő oldatot, pld. kvaterner-ammóniumvegyületet, tenzideket, guanidin-derivátumokat tartalmazó készítményt.

9. Mindig figyeljünk a felhasznált fertőtlenítőszer anyagkompatibilitására (pl. plexiüvegek), arra, hogy a készítmény azonnali felhasználásra kész oldat vagy hígítandó koncentrátum. Ez utóbbiak virucid hatású koncentrációja általánosságban 1-2%-os oldat, 5 perces behatási idővel.

10. A felhasználható fertőtlenítők hatóanyagai: etanol, propanol, ezek keverékei, benzalkónium-klorid, glukoprotamin, guanidin-derivátum.

11. Gyors felületfertőtlenítők esetén a csak alkoholt tartalmazó készítményekben elvárt a 60-70% összalkohol-tartalom, kombinálva az előbbiekben felsorolt egyéb vegyületekkel pedig általában 45% az össz-alkohol koncentráció. Ezek a felületre rászáradnak, ne mossuk le!

12. A felületfertőtlenítő koncentrátumok esetében nem az alkoholtartalom dominál, inkább a felületaktív anyagok, kvaterner-ammónium vegyületek keverékei, de néhány

%-ban alkoholok előfordulnak bennük. Ezek hígításánál 30 °C-nál alacsonyabb hőmérsékletű vizet használjunk.

13. A takarító személyzet figyelmét hívjuk fel, hogy ezen kendők, mop-ok használata csak a betegtérre korlátozódjon, a gyógyszertár benti helyiségeiben indokolt másik eszközök használata. A készítmények alkalmazása során használjanak gumikesztyűt.

4. **A koronavírus-járvány újbóli hazai fellobbanásához kapcsolódóan különösen nagy szakmai és morális felelősség terheli valamennyi gyógyszerészt, hogy a vírus létezésével, terjedésével, egészségügyi kockázataival, kezelési lehetőségeivel és a járvány terjedésének megakadályozásával kapcsolatban betegeinek, kollégáinak és a nagy nyilvánosságnak az aktuális virológiai kutatások eredményeinek és terápiás lehetőségeinek megfelelő, korrekt tájékoztatást nyújtson. A tudományosan megalapozott és indokolt járványügyi intézkedésekkel szembeni megalapozatlan bizalmatlanság keltése szakmai és etikai szempontból éppúgy aggályos, mint az indokolatlan pánikkeltés.**

   Ezért a Kamara vezetőinek képviseletében minden kamarai tag gyógyszerészt kérek arra, hogy a járvány jelenlegi szakaszában is esküjének és szakmai lelkiismeretének megfelelően végezze gyógyszerellátási és lakossági kommunikációs feladatait.

Budapest, 2020. szeptember 1.

Dr. Hankó Zoltán
elnök, MGYK